



Araştırma/Research

Ameliyathane Çalışanlarında Depresyon Düzeyinin Belirlenmesi

Saliha BOZDOĞAN YEŞİLOT¹, Hatice ÇİFTÇİ², Tuncay SEYFİOĞLU³,
Tülay DOĞAN⁴, İlknur DURNA⁵

¹ Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği ABD, Adana, Türkiye, saliha81bozdogan@gmail.com

^{2,3,4} Adana Şehir Hastanesi Ameliyathane Birimi Adana Türkiye, hatice.ciftci81@hotmail.com,
metetuncbatu@hotmail.com, tulaydogan@hotmail.com

⁵ Adana Şehir Hastanesi Ameliyathane Birimi, Sorumlu Hemşire, Adana Türkiye, ilknurdurna1@hotmail.com

ÖZ

Amaç: Ameliyathane çalışanlarının depresyon düzeyini belirlemek amacı ile yapıldı.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırmanın evrenini bir üniversite hastanesinin ameliyathanesinde çalışan 111 birey, örneklemini ise ameliyathanede çalışmakta olan 30'u hemşire, 26'sı anestezi teknisyeni ve 16'sı destek çalışanı olmak üzere toplam 72 birey oluşturdu. Veriler "Tanıtıcı Bilgiler Formu" ve "Beck Depresyon Ölçeği" kullanılarak 1-30 Haziran 2017 tarihleri arasında toplandı. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul onayı alındı. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, standart sapma, frekans, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testi kullanıldı.

Bulgular: Ameliyathane çalışanlarının yaş ortalaması 36,50±7,00 yıl olup, %59,7'si kadın, %44,4'ü ön lisans mezunu ve %79,2'si evlidir. Ameliyathane çalışanlarının Beck Depresyon Ölçeği puan ortalaması 12,83±8,68 olup medyanı 12'dir. Ölçek değerlendirmesine göre çalışanlarda orta derecede duygu durum bozukluğu olduğu belirlendi. Bununla birlikte cinsiyet, meslekte çalışma süresi ve mesleğini kendine uygun bulma ile Beck Depresyon Ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar saptandı.

Sonuç: Araştırmaya katılan bireylerde orta derecede duygu durum bozukluğu olduğu belirlendi. Bununla birlikte kadınların, mesleği isteyerek seçmeyenlerin ve mesleğini kendine uygun bulmayanların daha depresif olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlara dayanarak, sağlık bakım hizmetleri yöneticileri tarafından, çalışanların cinsiyet ve mesleklerine ilişkin olumsuz duygularının göz önüne alınarak depresif duygu durumunun azaltılmasına yönelik düzenlemeler yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ameliyathane; depresyon; hemşire; anestezi; teknisyen

Yazışmadan Sorumlu Yazar:

Saliha BOZDOĞAN YEŞİLOT

Adres: Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği ABD, Adana,
Türkiye,

Telefon: +90 505 317 0944

e-mail: saliha81bozdogan@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6294-6115

Doi: 10.30569.adiyamansaglik.594237

Geliş Tarihi : 19.07.2019

Kabul Tarihi : 11.11.2019

Determination of Depression Level in Operating Room Employees

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to determine the level of depression of employees who work in the operating room.

Method: The population of this descriptive study consisted of 111 employees working in the operating room of a university hospital, and a total of 72 staff including 30 nurses, 26 anesthesia technicians and 16 support workers working in the operating room. Data were collected between 1-30 June 2017 using the “Descriptive Information Form” and “Beck Depression Scale”. Ethics committee approval was received for conducting the study. Mean, standard deviation, frequency, Mann Whitney U and Kruskal Wallis test were used for data evaluation.

Results: The average age of the employees was $36.50 \pm 7,00$ years, 59.7% of them were women, 44.4% were associate degree graduates and 79.2% were married. The mean Beck Depression Scale score was 12.83 ± 8.68 and the median was 12. According to the scale assessment, moderate mood disorder was found in the employees. On the other hand, significant differences were found between gender, duration of occupation and occupational self-esteem and Beck Depression Scale mean scores.

Conclusion: It was determined that the individuals who participated in the study had moderate mood disorder. However, it was found that women, those who did not willingly choose the profession and those who did not find themselves suitable were more depressive. Based on these results, it was proposed that health care managers should make arrangements to reduce depressive mood by considering gender and the negative feelings of employees regarding their occupation.

Key Words: Operating room; depression; nurse; anesthesia; technician

GİRİŞ

Depresyon en yaygın görülen ruhsal bozukluklardan biridir. Depresif duygu durumu, fiziksel yorgunluk ve enerji kaybı, apati, ilgi ve zevk azlığı, değersizlik, suçluluk ve intihar düşünceleri, uyku bozuklukları, iştah ve kilo değişimi ile karakterizedir (1). Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2015 yılı verilerine göre; dünyada üç yüz milyondan fazla insan depresyondan etkilenmektedir ve bu dünya nüfusunun %4,4'üne eşittir. Yaşam boyu yaygınlığı Amerika Birleşik Devletlerinde %5,9, Almanya'da %5,2, Fransa'da %4,8 ve Türkiye'de %4,4'tür (2). Grace ve

ark.'nın 30 ülkedeki 1994-2014 yılları arasında depresyon yaygınlığını değerlendirdikleri çalışmaya göre ise, depresyonun yaşam boyu yaygınlık oranı %10,8'dir (3). Depresyon, DSÖ tarafından küresel olarak ölümcül olmayan sağlık kaybına en büyük katkı yapan bozukluk olarak bildirilmiştir (2). Johnston ve ark.'nın (4) ruhsal problemlerin işverene maliyetini hesapladıkları çalışmada, çalışanlarda var olan depresyon, anksiyete ve duygusal bozukluklarının işverene vaka başına ortalama maliyetinin 1646 Dolar olduğu belirlenmiştir. Bu maliyetin % 47'sinin muayene ve ilaç gibi doğrudan maliyetlerden ve % 53'ünün ise iş devamsızlığı, üretimde azalma gibi dolaylı maliyetlerden geldiği belirtilmiştir. Depresyon ve anksiyete nedeni ile verimlilikteki azalmanın yol açtığı ekonomik kaybın, küresel ekonomiye her yıl için bir milyar dolar maliyetinin olduğu tahmin edilmektedir (5).

Çalışmanın ruhsal sağlık üzerine pozitif etkiye sahip olduğu bilinmekle birlikte literatürde işle ilgili stresin çalışan bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlığı üzerinde olumsuz etkileri olduğu da belirtilmektedir (5, 6). İş stresinin yol açtığı başlıca ruhsal hastalıklar depresyon ve anksiyete bozuklukları olup bunlar en yaygın işten ayrılma nedeni olarak bildirilmiştir (7, 8, 9). Ruhsal sağlık problemleri, çalışanlarda iş doyumunu, işe devam etme isteği ve üretkenliğin azalması, işverene maliyetlerin artması gibi istenmeyen durumlara yol açmaktadır (6, 10, 11).

Ameliyathaneler stresli çalışma ortamlarıdır. Ameliyathanede çalışan hemşirelerle yapılan çalışmada yüksek iş stresinin hemşirelerin sağlığını olumsuz etkilediği ve bu nedenle işi bırakma düşüncesine sahip oldukları belirtilmiştir (12). Hall ve ark.(13)'nın yaptığı gözden geçirme çalışmasında sağlık çalışanlarının iyilik halinin hasta bakımında hata yapmada etkili olduğu ve hasta güvenliğinde önemli rol oynadığı belirtilmiştir. Ameliyathanelerde yapılan hatalar hastalar, aileleri, bakım verenler ve kurumlar açısından yıkıcı sonuçlara yol açabilmektedir (14). Bu nedenlerle ameliyathanede çalışanların ruhsal sağlık durumu önemlidir. Bu çalışma ameliyathane çalışanlarının depresyon düzeyini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM

Bu araştırma ameliyathane çalışanlarının depresyon düzeyini belirlemek amacıyla tanımlayıcı bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın evrenini 01-30 Haziran 2017 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin ameliyathanesinde çalışan 46 hemşire, 38 anestezi teknikeri ve 27 destek personeli olmak üzere toplam 111 ameliyathane çalışanı oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise; altı aydan uzun süredir ameliyathanede çalışan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan tüm çalışanlar

oluşturmuştur. İki birey altı aydan kısa süredir ameliyathanede çalıştığı için araştırma kapsamı dışında bırakılmış ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan toplam 72 (%64,86) ameliyathane çalışanı çalışma kapsamına alınmıştır. Çalışmanın yürütülebilmesi için Adana Şehir Hastanesi Klinik Araştırmalar Etik Kurul'undan, araştırmanın yapılabilmesi için ilgili hastanenin başhekimliğinden ve araştırmaya dahil edilen ameliyathane çalışanlarından yazılı izin alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri Tanıtıcı Bilgiler Formu ve Beck Depresyon Ölçeği kullanılarak toplandı.

Tanıtıcı Bilgiler Formu: Konu ile ilgili literatür incelenerek araştırmacılar tarafından hazırlanan bireylere ilişkin sosyodemografik ve mesleğine ilişkin özellikleri (yaş, cinsiyet, medeni durum, öğrenim durumu, meslek, aylık geliri, bakmakla yükümlü olduğu kişi, işe ulaşım şekli, tatil yapabilme durumu, sosyal etkinliklere katılma, meslekte çalışma süresi, mesleği seçmedeki isteklilik durumu, çalıştığı bölümü tercih etme, mesleğini kendine uygun bulma) sorgulayan toplam 14 sorudan oluşmuştur (15,16,17).

Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ): Aron T. Beck tarafından 1961 yılında geliştirilen Beck Depresyon Ölçeğinin (18), Türkiye’de Hisli (1988) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılmış olup, 0 ile 3 arasında değişen puanlamaya sahip 21 sorudan oluşan bir depresyon tarama testidir. BDÖ’den alınacak en yüksek puan 63, en düşük puan ise 0’dır. Ölçekten alınan, 1-10 puan normal duygu durumu, 11-16 puan orta derecede duygu durumu bozukluğu, 17-20 puan klinik depresyon; 21-30 puan orta düzeyde depresyon; 31-40 puan ciddi düzeyde depresyon; 41-63 puan ağır depresyon biçiminde değerlendirilmektedir. Ölçeğin Cronbach Alfa değeri 0,80, yarıya bölünmüş güvenilirliği de 0,74 bulunmuştur (19, 20). Ayrıca bu çalışma için ölçeğin Beck Depresyon Ölçeği Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı 0,87 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanabilmesi için ameliyathanede çalışanların çalışma listelerine ulaşılarak yalnızca gündüz ve gece vardiya çalışanlar belirlenmiştir. Böylece çalışma saatleri de dikkate alınarak bireylere ulaşılmıştır. Araştırma kapsamına alınma kriterlerini karşılayan tüm çalışanlara araştırmanın amacı, mahremiyet ve istediği zaman çalışmadan çekilebileceğine dair bilgi verilmiştir. Çalışmaya katılmaya gönüllü olan bireylerden onamları alınmış ve yüz

yüze görüşülerek veri toplama formları doldurulmuştur. Soru formlarının doldurulması yaklaşık olarak 15 dakika sürmüştür.

Verilerin Değerlendirilmesi

Çalışmanın bulguları değerlendirilirken, istatistiksel analizler için IBM SPSS Statistics 22 (IBM SPSS, Türkiye) programı kullanılmıştır. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilks testi ile değerlendirilmiş ve değişkenlerin normal dağılıma uygunluk göstermediği saptanmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotların (ortalama, standart sapma, frekans) yanı sıra verilerin iki grup arası değerlendirmelerinde Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Verilerin ikiden fazla grup arası değerlendirmelerinde ise Kruskal Wallis testi kullanılmış, farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını saptamak amacıyla ise post hoc Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Veriler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesinde Pearson Korelasyon Analizi kullanılmıştır. Anlamlılık $p < 0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Araştırma %40,3'ü (n=29) erkek, %59,7'si (n=43) kadın olmak üzere toplam 72 sağlık çalışanı ile yapılmıştır.

Ameliyathane çalışanlarının yaş ortalaması $36,50 \pm 7,00$ yıl olup, %59,7'si kadın, %44,4'ü ön lisans mezunu, %79,2'sinin evli, %41,7'si hemşire olduğu, %56,9'unun aylık gelirin yeterli düzeyde olmadığı, %80,6'sının bakmakla yükümlü olduğu birisinin olduğu, %48,6'sının kendi arabası ile işe geldiği, %59,7'sinin yaz tatili yapamadığı, %59,7'sinin sosyal etkinliklere katılmada kendini yetersiz gördüğü, %41,7'sinin 6-11 yıldır meslekte çalıştığı, %73,6'sının mesleği seçmede istekli olduğu, %73,6'sının çalıştığı bölümü kendi isteğiyle seçtiği ve %84,7'sinin mesleği kendine uygun bulduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1. Çalışanlara ilişkin tanıtıcı özellikler (n=72)

		Min-Maks	Ort±SS
Yaş (yıl)		22-50	36,50±7,00
		n	%
Cinsiyet	Erkek	29	40,3
	Kadın	43	59,7
Eğitim durumu	Lise	16	22,2
	Ön lisans	32	44,4
	Lisans	22	30,6

	Lisansüstü	2	2,8
Medeni durum	Bekar	15	20,8
	Evli	57	79,2
Meslek	Hemşire	30	41,7
	Anestezi teknikeri	26	36,1
	Klinik destek çalışanı	16	22,2
Aylık geliri	Yetmiyor	41	56,9
	Kısmen yetiyor	29	40,3
	Tamamen yetiyor	2	2,8
Bakmakla yükümlü olunan kişi	Var	58	80,6
	Yok	14	19,4
İşe ulaşım şekli	Yürüyerek	5	6,9
	Servis aracı ile	6	8,3
	Toplu taşıma aracı ile	26	36,1
	Kendi arabası ile	35	48,6
Tatil yapabilme durumu	Yapmıyor	43	59,7
	Yapıyor	29	40,3
Sosyal etkinliklere katılma	Yetersiz	43	59,7
	Kısmen yeterli	26	36,1
	Yeterli	3	4,2
Meslekte çalışma süresi	1-5 yıl	5	6,9
	6-11 yıl	30	41,7
	12-17 yıl	15	20,8
	18 yıl ve üzeri	22	30,6
Mesleği seçmedeki isteklilik durumu	Evet	53	73,6
	Hayır	19	26,4
Çalıştığı bölümü seçmedeki isteklilik durumu	Kendi isteği	53	73,6
	Atama	19	26,4
Mesleği kendine uygun bulma	Uygun	61	84,7
	Uygun değil	11	15,3

Ameliyathane çalışanlarının BDÖ puan ortalaması $12,83 \pm 8,68$ ve medyanı 12'dir (Tablo 2).

Tablo 2. Çalışanların Beck Depresyon Ölçeği puanlarının dağılımı

Beck Depresyon Ölçeği	
Min-Maks	0-37
Ort±SS (Medyan)	12,83±8,68 (12)
Cronbach Alpha (İç tutarlılık katsayısı)	0,870

Araştırmaya katılan ameliyathane çalışanlarının tanıtıcı özelliklerine göre BDÖ puanlarının değerlendirilmesi Tablo 3'te verilmiştir. Buna göre; kadınların depresyon puanları erkeklerden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p:0,003$; $p<0,01$).

Meslekte çalışma süreleri arasında depresyon puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık vardır ($p:0,007$; $p<0,01$). Farklılığın hangi süreden kaynaklandığını saptamak amacıyla yapılan ikili karşılaştırmalar sonucunda; meslekte çalışma süresi 12-17 yıl olanların depresyon puanları, meslekte çalışma süreleri 11 yıl ve altında ($p:0,023$) ve 18 yıl ve üzerinde olanlardan ($p:0,002$) anlamlı şekilde düşük olduğu görülmüştür ($p<0,05$; $p<0,01$).

Mesleğini kendine uygun bulmayanların uygun bulanlardan ($p:0,034$; $p<0,05$), isteyerek seçmeyenlerin, isteyerek seçenlerden ($p:0,001$; $p<0,05$) depresyon puanları anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Bununla birlikte eğitim durumu ($p:0,418$, $p>0,05$), medeni durum ($p:0,890$, $p>0,05$) ve meslek ($p:0,890$, $p>0,05$) ile depresyon puanları puan ortalamaları arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır.

Tablo 3. Çalışanların tanıtıcı özelliklerine göre Beck Depresyon Ölçeği puanlarının değerlendirilmesi

Genel Özellikler		Beck Depresyon Ölçeği	Z/ χ^2	p
		Ort±SS (Medyan)		
Yaş (yıl)	r; p	0,026; 0,830		
Cinsiyet	Erkek	9,62±8,09 (8)	-2,948	0,003**
	Kadın	15,00±8,47 (14)		
Eğitim durumu	Lise	9,88±6,04 (12)	1,745	0,418
	Ön lisans	14,25±9,8 (11,5)		
	Lisans ve üzeri	12,92±8,39 (12)		
Medeni durum	Bekar	14,27±11,06 (8)	-0,139	0,890
	Evli	12,46±8,01 (12)		
Meslek	Hemşire	15,80±8,32 (15,5)	0,019	0,890
	Anestezi teknikeri	10,65±8,68 (8)		
	Klinik destek çalışanı	10,81±8,18 (11)		
Aylık geliri	Yetmiyor	12,66±8,12 (12)	-0,017	0,986
	Kısmen/tamamen yetiyor	13,06±9,50 (11)		
Bakmakla yükümlü olunan kişi	Var	12,57±8,14 (11,5)	-0,356	0,722
	Yok	13,93±10,92 (14)		
İşe ulaşım şekli	Yürüyerek/servisle	10,91±5,63 (12)	3,206	0,201

	Toplu taşıma aracı ile	15,04±8,52 (13,5)		
	Kendi arabası ile	11,80±9,41 (10)		
Tatil yapabilme durumu	Yapmıyor	14,09±8,53 (13)	-1,782	0,075
	Yapıyor	10,97±8,71 (10)		
Sosyal etkinliklere katılma	Yetersiz	14,14±8,53 (13)	-1,851	0,064
	Kısmen			
	yeterli/yeterli	10,90±8,69 (10)		
Meslekte çalışma süresi	11 yıl ve altı	13,23±8,79 (11)	9,854	0,007**
	12-17 yıl	7,47±5,29 (6)		
	18 yıl ve üzeri	15,86±8,97 (14,5)		
Mesleği seçmedeki isteklilik durumu	Evet	10,89±7,67 (10)	-3,236	0,001**
	Hayır	18,26±9,22 (18)		
Çalıştığı bölümü seçmedeki isteklilik durumu	Kendi isteği	12,87±9,02 (12)	-0,365	0,715
	Atama	12,74±7,89 (15)		
Mesleği kendine uygun bulma	Uygun	11,98±8,43 (10)	-2,123	0,034*
	Uygun değil	17,55±8,93 (15)		

r: Pearson Korelasyon Analizi Z: Mann Whitney U Test χ^2 : Kruskal Wallis Testi
 *p<0,05 **p<0,01

TARTIŞMA

Ameliyathane çalışanlarının depresyon düzeyini belirlemek amacı ile yapılan bu çalışmada, araştırmaya katılan bireylerin BDÖ'den aldığı puan ortalamasına (12,83±8,68) göre orta derecede duygu durumu bozukluğu belirlenmiştir. Bu çalışmada ameliyathane çalışanlarının tamamı hemşire olmamakla birlikte, Kızılırmak ve Demir (21)'in hastanede çalışan hemşirelerde depresyon ve yaşam kalitesinin incelediği araştırmada, hemşirelerin BDÖ toplam puan ortalaması 9,86±7,42, Taycan ve ark. (15)'nin bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerde depresyon ve tükenmişlik düzeyinin sosyo-demografik özelliklerle ilişkisini değerlendirdikleri çalışmada 8,22±7,02, Muşlu ve ark. (16)'nın birinci basamak ve hastanede çalışan hemşirelerde anksiyete, depresyon ve hayat kalitesini değerlendirdikleri çalışmada da, hastanede çalışan hemşirelerin puan ortalaması 9,2±6,5 olarak bulunmuştur. Rios ve ark. (22)'nin hemşirelik teknisyenleri ve yardımcıları ile yaptıkları çalışmada da araştırmaya katılan bireylerin %86'sında semptomatik olmayan depresyon tespit edilmiştir. Bu araştırma sonucu görece diğer çalışmalardan yüksek olmakla birlikte klinik depresyon düzeyinin altında olması yönüyle literatürde olan çalışmalarla benzerdir. Araştırmaya katılan bireylerin ruhsal yönden hafif depresif semptomlar gösterdiğini söylemek mümkündür.

Araştırmaya katılan kadınların, erkeklerden daha depresif olduğu saptanmıştır. Depresyon kadın cinsiyette daha sık görülen bir bozukluktur (2) ve yapılan diğer çalışmalarda kadınların depresyon puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir (23, 24, 25). Araştırmanın örneklem grubunun yarısından fazlası kadındır ve bu çalışmanın sonucu da literatürle aynı doğrultudadır.

Meslekte çalışma süresi yönünden 12-17 yıldır çalışmakta olanlar, 11 yıl ve altında ve 18 yıl ve üzerinde olanlardan daha az depresiftir. Kızılırmak ve Demir (21)'in yaptıkları çalışmada, çalışma yılları ile depresyon puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Karabulut Gül ve ark.(26)'nın radyasyon onkolojisi kliniği çalışanlarında tükenmişlik ve depresyonu değerlendirdiği çalışmada, çalışma yılı ile depresyon düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Gökçen ve ark.(17)'nin sağlık çalışanlarında tükenmişlik ve depresyonu değerlendirdikleri çalışmada, çalışma yaşamının ilk yılında olanların depresyon puanı düşük, bir yıldan daha fazla yıl çalışanların daha yüksek bulunmuştur. Bu çalışma sonucu diğer çalışmalarla uyumlu değildir. Ameliyathaneler stresli çalışma ortamlarıdır. Ruhsal sağlığı etkileme potansiyeli olmakla birlikte bu çalışma özelindeki çalışma yılına ilişkin farkın gruplar arasındaki sayı farklılığından kaynaklandığı düşünülebilir.

Mesleğini isteyerek seçen ve mesleğini kendine uygun bulanlar daha az depresiftir. Taycan ve ark.(15)'nin çalışmasında da mesleğini isteyerek seçenler ve mesleğini kendine uygun bulanların depresyon puanı anlamlı derece düşüktür. Bununla birlikte Karabulut Gül ve ark.(26)'nın radyasyon onkolojisi kliniği çalışanlarında tükenmişlik ve depresyonu değerlendirdiği çalışmasında meslek seçimi ile depresyon düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Özgür ve ark.(27)'nin bir üniversite hastanesinin ameliyathane ve yoğun bakımda çalışan hemşirelerin ruhsal durumlarını değerlendirdikleri çalışmada mesleğinden memnun olmayanlar depresif bulunmuştur. Çalışma yaşamı insan hayatının önemli bir kısmını oluşturmakta ve iş yaşamına ilişkin olumlu duygular bireylerin ruhsal sağlık durumlarını da olumlu etkilemektedir.

SONUÇ

Ameliyathane çalışanlarının orta derecede duygu durumu bozukluğu olduğu, bununla birlikte kadınların, mesleği isteyerek seçmeyenlerin ve kendine uygun bulmayanların daha depresif olduğu saptanmıştır. Buna göre çalışanların ruhsal durumlarının korunması ve iyileştirilmesi açısından rutin ruhsal sağlık taramalarının yapılması ve özellikle yeni başlayan gruplar da göz önüne alınarak mesleğe ilişkin olumlu duyguların geliştirilmesi açısından çalışmalar yapılabilir.

Çalışmanın Sınırlılıkları

Bu çalışma araştırmanın yapıldığı birimdeki ameliyathane çalışanları ile sınırlıdır

KAYNAKLAR

1. Yüksel N. Ruhsal Hastalıklar.4. Basım, Ankara, Akademisyen Tıp Kitabevi, 2014.
2. WHO. Depression and other common mental disorders: Global health estimates. Geneva: World Health Organization; 2017. Licence: CC BY-NC-SA3.0 IGO.
3. Lim GY, Tam WW, Lu Y, Ho CS, Zhang MW, Ho RC. Prevalence of depression in the community from 30 countries between 1994 and 2014. *Scientific Reports* (2018) 8:2861|DOI:10.1038/s41598-018-21243-x
4. Johnston K, Westerfield W, Momin S, Phillippi R, Naidoo A. The direct and indirect costs of employee depression, anxiety, and emotional disorders—an employer case study. *JOEM* 2009 May;(51)5: 564-77. doi: 10.1097/JOM.0b013e3181a1f5c8.
5. Wiskow C, Albrecht T, Pietro C De. How to create an attractive and supportive working environment for health professionals. Copenhagen; 2010. Report No.:PolicyBrief 15
6. Wang J. Work stress as a risk factor for major depressive episode(s).*Psychol Med.* 2005; 35: 865–871.
7. Dewa C, Loong D, Bonato S, Hees H. Incidence rates of sickness absence related to mental disorders: a systematic literature review. *BMC Public Health.* 2014;14:205,
8. Henderson M, Glozier N, Holland Elliott K. Long term sickness absence. *BMJ* 2005;330:802–3.
9. Lambrou P, Merkouris A, Middleton N, Papastavrou E. Nurses' perceptions of their Professional practice environment in relation to job satisfaction: A review of quantitative studies. *Health Science Journal* 2014;8:298–317.
10. Yılmaz A. Burnout, job satisfaction, and anxiety-depression among family physicians: A cross-sectional study. *J Family Med Prim Care* 2018 Sep-Oct; 7(5): 952–956. doi: 10.4103/jfmpc.jfmpc_59_18).
11. Ahanian E, Mirzae A, Fardi AS. The study of correlation between job stress and turnover intentions among the operating room nurses in selected hospitals of Tehen University Medical Science. *Acta Medica Mediterranea* 2016; 32: 1045-1050.
12. Hall LH, Johnson J, Watt I, Tsipa A, O'Connor DB. Healthcare staff wellbeing, burnout, and patient safety: A systematic review. *Plos One* 2016; 11(7): e0159015.
13. Sexton JB, Makary MA, Tersigni AR, Pryor D, Hendrich A, Thomas EJ, Holzmueller CG, Knight AP, Wu Y, Pronovost PJ. Teamwork in the operating room: frontline perspectives among hospitals and operating room personnel. *Anesthesiology* 2006; 105: 877–84
14. Taycan O, Kutlu L, Çimen S, Aydın N. Bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerde depresyon ve tükenmişlik düzeyinin sosyodemografik özelliklerle ilişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* 2006; 7:100-108.
15. Muşlu C, Baltacı D, Kutanis R, Hamdi Kara İ. Birinci basamak ve hastanede çalışan hemşirelerde anksiyete, depresyon ve hayat kalitesi. *Konuralp Tıp Dergisi* 2012;4(1):17-23.
16. Gökçen C, Zengin S, Oktay Mm, Alpak G, Al B, Yıldırım C. Burnout, job satisfaction and depression in the health care personnel who work in the emergency department. *Anatolian Journal of Psychiatry* 2013;14:122-128.
17. Beck AT, Ward CH, Mendelson M, Mock J, Erbaugh J. An inventory for measuring depression. *Arch Gen Psychiatry* 1961;4:561–571.

18. Hisli N. Beck Depresyon Envanterinin üniversite öğrencileri için geçerliği, güvenilirliği. *Psikoloji Dergisi* 1989; 7:3-13.
19. Aydemir Ö, Köroğlu E. Psikiyatride sık kullanılan ölçekler. Hekimler yayın birliği 2006, Ankara.
20. Kızılırmak M, Demir S. Hastanede çalışan hemşirelerde depresyon ve yaşam kalitesinin incelenmesi. *TAF Preventive Medicine Bulletin* 2016;(15)2: 132-140.DOI: 10.5455/pmb.1-1430724745.
21. Rios KA, Barbosa DA, Belasco AGS. Evaluation of quality of life and depression in nursing technicians and nursing assistant, Rev. *Latino-Am. Enfermagem* 2010; 18(3):413-20.
22. Akyüz İ. Hemşirelerin tükenmişlik ve depresyon düzeylerinin çalışma koşulları ve demografik özellikler açısından incelenmesi. *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi* 2015;(): 21-34.
23. Yasemi M, Peyman H, Khajavikhan J, Nasiri AA, Najafi F, Hemati K, Bimanand L. Prevalence of depression among nurses working in the operating rooms and intensive care units. *Journal of Zabol University of Medical Sciences and Health Services* 2014;6(4):70-7.
24. Nyamwata J, Kokonya D, Odera P and Sanga PK. Prevalence of depression and related sociodemographic factors among nurses working at Moi teaching and referral hospital, uasingishu county, eldoret. *J Psychiatry Mental Disord.* 2017; 2(1): 1007
25. Karabulut Gül Ş. Levent Gül H. Oruç Af. Gedik D. Mayadağlı A. Aksu A. Ceylaner Bıçakçı B. Radyasyon Onkolojisi Kliniği Çalışanlarında Depresyon ve Tükenmişlik Düzeylerinin Sosyodemografik Özelliklerle İlişkisinin Değerlendirilmesi. *J Kartal TR* 2012;23(1):11-17 doi: 10.5505/jkartaltr.2012.05025
26. Özgür G, Yıldırım S, Aktaş N. Bir üniversite hastanesinin ameliyathane ve yoğun bakım hemşirelerinde ruhsal durum değerlendirmesi, *Celal Bayar Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi* 2008;12(2):21-30.